

เรื่อง เรือนขุนทวีจินป่ารุง

รายละเอียด

ทางฝั่งกำแพงเพชร บ้านขุนทวีจินป่ารุง เป็นบ้านที่มีลักษณะงดงามที่สุดอีกหลังหนึ่ง มีอายุ เกือบ 80 ปี ตั้งอยู่เลขที่ 53 ถนนเทศบาล 1 ตำบลในเมือง อำเภอเมืองกำแพงเพชรอยู่ระหว่างวัดเสด็จกับโรงพยาบาลแพทย์บัณฑิต จังหวัดกำแพงเพชร สร้างเมื่อประมาณปี พ.ศ.2480 สร้างด้วยไม้สักเป็นส่วนใหญ่ ขุนทวีจินป่ารุง (ทิวล้ำชา) เกิดเมื่อพ.ศ. 2426 ณ ตำบลจูงเหว ประเทศจีน เป็นบุตรของนายอึ้งอยู่ จ้อง และนางซ้อย มาประเทศไทยเมื่ออายุ 18 ปี ทำงานกับอา ชื่อนายล้ำชา ต่อมา มาทำกิจการค้าไม้ที่กำแพงเพชร เป็นผู้จัดการบริษัทป่าไม้ล้ำชา ทำนต้งโรงสีไฟ และบริจาดเงินและที่ดินมากมาย จนกระทั่งได้รับพระราชทาน ราชทินนามว่า ขุนทวีจินป่ารุง ซึ่งหมายถึง ชาวจีนที่เสียสละป่ารุงบ้านเมือง ในปีพ.ศ. 2474 ขุนทวีมีบุตรธิดา อยู่ 13 คน ท่านเป็นที่รักของชาวกำแพงเพชรอย่างยิ่ง ท่านถึงแก่กรรมที่โรงพยาบาลกำแพงเพชรในเดือนกุมภาพันธ์ 2505 รวมอายุได้ 78 ปี บ้านหลังนี้ ชาวบ้านเรียกกันว่านายห้าง สร้างโดยช่างไม้ชาวกำแพงเพชร ท่านเป็นคนละเอียดมาก จึงต้องเปลี่ยนช่างหลายชุด ด้วบ้านไม้พื้นชั้นล่างเป็นไม้สน ไม้พื้นชั้นบนเป็นไม้มะม่วง ไม้ที่เป็นตงและรอด มีความหนาถึง 3 นิ้ว ไม้ฝาหนาถึงสามกระเปียด พื้นบ้านหนานี้วครึ่ง บานประตูและหน้าต่างจะมีช่องลมให้ลมผ่าน แต่เดิมบ้านหลังนี้ใช้สลักไม้แทนตะปู

ลักษณะสถาปัตยกรรม เป็นเรือนไม้สักพักอาศัย 2 ชั้น ทรงมนิลาประยุกต์หลังคาปั้นหยามีมุขยื่นด้านหน้า ประดับไม้ฉลุแบบเรือนขนมปังขิง (เรือนขนมปังขิง เป็นชื่อเรียกอาคารประเภทหนึ่ง ซึ่งได้รับอิทธิพลจาก

ฐานข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร-ตาก

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สถาปัตยกรรมแบบตะวันตก ซึ่งแพร่เข้ามาในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 4 มีการประดับตกแต่งลวดลายฉลุที่วิจิตรพิสดาร หรุหรา สวยงาม เหมือนขนมปังขิง) หลังคามุงกระเบื้องดินเผาทางเข้าหน้าบ้านและหน้าเรือนที่เฉลียงมีซุ้มประตู ตัวเรือนยกพื้นสูงเกือบ 2 เมตร แต่เดิมสามารถเข้าไปวิ่งเล่นได้ตุนบ้านได้อย่างสบาย พื้นที่ชั้นล่างมีห้องรับแขกและห้องรับประทานอาหาร 2 ห้องนอน ห้องเก็บของและห้องน้ำ-ส้วม ชั้นบนมี 4 ห้องนอน ห้องโถงและระเบียงประตูภายในชั้นล่างเป็นบานเฟี้ยมลูกฟัก ด้านบนโปร่งด้วยลูกกรงเหล็กกลม

ส่วนหน้าต่างเป็นบานลูกฟักผสมบานเกล็ดกระทุ้งเปิดได้ ช่องลมประตู หน้าต่างประดับไม้ฉลุลาย ฝาไม้กระดานดีแนวนอน ปัจจุบันเป็นกรรมสิทธิ์ของนางเพ็ญศรี เจียมพานทอง ลูกสาวคนเล็กของขุนทวี ที่นำสังเกตคือห้องนอนของขุนทวีชั้นบนมีขนาดเล็กมาก ขนาดประมาณ กว้าง 3 เมตร ยาว 4 เมตร แสดงถึงความเป็นคนเรียบง่ายและสมถะของท่าน

เมื่อซ่อมบ้านครั้งใหญ่เมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนวัสดุมุงหลังคาจากกระเบื้องดินเผาเป็นกระเบื้องซีเมนต์สีส้ม เปลี่ยนเฉลียงไม้หน้าบ้านเรือนเป็นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็ก เปลี่ยนราวบันไดลูกกรงที่ผุและทาน้ำยารักษาเนื้อไม้ทิ้งหลัง เมื่อสร้างบ้านใหม่ๆ บ้านนายห้าง มีอาณาเขตกว้างขวาง มากได้ตุนสูง มีบ่อน้ำอยู่หน้าบ้าน เมื่อสมัยน้ำท่วมกำแพงเพชรใหญ่ ปีพ.ศ. 2504 น้ำท่วมในตัวเมืองกำแพงเพชร ขุนทวีได้ให้ชาวบ้านที่เดือดร้อน เข้ามาอยู่อาศัยในบ้านด้วย ปัจจุบันลูกๆ ได้แบ่งที่ดินกันไป จึงทำให้เหลือที่ดินเฉพาะที่ตั้งเรือน บ้านหลังนี้จึงเป็นบ้านที่น่าสนใจมากอีกหลังหนึ่งที่คนกำแพงเพชรภูมิใจ

คำสำคัญ : เรือนขุนทวีเงินบำรุง, เรือนโบราณ

ที่มา : สันติ อภัยราช. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการอบรมมัคคุเทศก์ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร.

กำแพงเพชร: เทศบาลเมืองกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-03-05

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1353&code_db=61007&code_type=01